

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

The Opinion of Administrators and Teachers About The Trait of Professional
Administrators in Sisaket Educational Service Area Office 4

ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล*

Panya Treetertpojkul

บทคัดย่อ

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของ
ผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร
มืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ประชากรที่ใช้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ
ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 2,265 คน ประกอบด้วย
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 231 คน และครู จำนวน 2,034 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 331 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา
จำนวน 34 คน และครู จำนวน 297 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้น
และกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการทดสอบค่า F ผลการวิจัย พบว่า

*ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ดร., สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

Senior Professional Level Supervisor Dr., Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1

1. คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวม ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะ / ผู้บริหารมีอาชีพ

ABSTRACT

Characteristics of professional administrators in basic education institutions According to the opinions of government teachers Under the Office of Sisaket Primary Educational Service Area 4 The objective of this study was to study the characteristics of professional administrators in basic education institutions. According to the opinions of government teachers Under the Office of Sisaket Primary Educational Service Area 4 and to compare the opinions of government teachers on the characteristics of professional administrators in basic education institutions. Under the Office of Sisaket Primary Educational Service Area 4, classified by position work experience and school size. The population used in this research was 2,265 government teachers under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 4, totaling 2,265 people. It consists of 231 school administrators and 2,034 teachers. The sample group used in this research was 331 civil servant teachers under the Office of Sisaket Primary Educational Service Area 4, consisting of 34 school administrators and 297 teachers. which was obtained by randomly stratified by using the size of the school as a class and the sample size was determined using

the ready-made tables of Krejcie and Morgan. The instrument used to collect the data was a 5-level estimation questionnaire with a confidence value of .96 for the whole issue. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The results of the research found that

1. Characteristics of professional administrators in basic education institutions According to the opinions of government teachers Under the Office of Sisaket Elementary Education Service Area 4, as a whole, in terms of knowledge about the performance of duties management skills Leadership personality human relations and morality and ethics are at a high level

2. Comparison of the opinions of government teachers towards the characteristics of professional administrators in basic education institutions Under the Office of Sisaket Primary Educational Service Area 4, classified by position work experience and the size of the educational institutes overall; management skills Leadership personality human relations morality no different.

Keywords : attribute / professional executive

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถเชื่อมโยงข่าวสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วเกิดเป็นเครือข่ายที่ไร้พรมแดนเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น ณ ที่หนึ่งย่อมที่จะต้องส่งผลกระทบต่อกันทั้งในวงกว้างจากกระแสของพลวัตดังกล่าว ทำให้โลกเข้าสู่มิติสัมพันธ์รูปแบบใหม่ ซึ่งทำให้เกิดความพยายามในการที่จะจัดระเบียบโลกภายใต้มาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการศึกษา ที่ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบในด้านของการเป็นโอกาสและเป็นภัยคุกคามในเวลาเดียวกัน ต่อมาการพัฒนาของทุกประเทศทั่วโลก ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ และเปิดกว้างออกสู่นานาชาติมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูประบบราชการ และปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของประเทศสู่การแข่งขันบนเวทีนานาชาติ และการพัฒนาที่นำไปสู่ยุคสังคม เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based economy society) ที่ประชาชนสามารถที่จะเรียนรู้ สร้างความรู้ และสามารถที่จะใช้ความรู้ในการผลิตเพื่อการแบ่งปันได้อย่างมีมาตรฐาน ในขณะเดียวกันก็สามารถรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทยได้ เพราะฉะนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูประบบการศึกษา เพื่อเพิ่มขีด

ความสามารถ และโอกาสในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถเรียนรู้ สืบค้นความรู้ จัดเก็บความรู้ และสามารถใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555: 1) ในช่วงการเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรูปแบบกระบวนการบริหารที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และขณะเดียวกันจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิด มีวิจารณ์ญาณ และคิดสร้างงาน (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2541: 1) กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2541 เพื่อให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำในระดับผู้บริหารมืออาชีพ ซึ่งสามารถสร้างวัฒนธรรมขององค์กร ด้วยการคิด พูด และปฏิบัติ และจัดระบบให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม โดยการให้รางวัลแก่ผู้ทำงานได้สำเร็จ จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินได้เอง พัฒนาได้เองของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้บริหารมืออาชีพจึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจน และสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความมั่นใจในการปฏิบัติ จนสามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ผู้บริหารจึงต้องสร้างความรู้สึกระบบผลสำเร็จให้แก่บุคลากรแต่ละคนและทุกคน จนเกิดภาพความเป็นผู้นำในทุกระดับ นำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะ มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์มีคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ มีความสามารถทางการบริหาร ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 53 กำหนดให้เมืองครุวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาให้มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ด้วยหลักการดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ จึงจะบริหารและจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการแนวทาง รูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตร และกระบวนการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารการศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย รวมทั้งบิดา มารดา ผู้ปกครอง

องค์กรของรัฐและเอกชน ตลอดทั้งชมรมสมาคมในสังคม สำนักงานปฏิรูปการศึกษาได้สรุปผลที่คาดว่าจะได้รับจากการปฏิรูปการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการที่ชัดเจนในสังคมไทยประการ ดังนี้ 1) จะเพิ่มคุณภาพของคนไทยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ 2) จะทำให้เกิดความเสมอภาคและสิทธิทางการศึกษา 3) จะทำให้สังคมเกิดศรัทธาต่อความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) จะเพิ่มความเข้มแข็งให้สถานศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักของการเปลี่ยนแปลง 5) จะทำให้เกิดการกระจายอำนาจในการบริหารการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6) จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา ตามหลักการคนทั้งมวลเพื่อการศึกษา (All for education) จะทำให้เกิดเอกภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการบริหารการศึกษา 7) จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งและสังคมก้าวหน้า 8) จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองและจะส่งผลให้กระบวนการปฏิรูปการเมืองสัมฤทธิ์ผลได้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544: 5) โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์นั้น การบริหารภารกิจใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพจึงจะทำให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดีและบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดนการบริหารจัดการศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการที่จะทำให้การศึกษابรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเป็นมืออาชีพในฐานะเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเองของบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และบรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 2,265 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 231 คน และ ครู จำนวน 2,034 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 331 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 34 คน และ ครู จำนวน 297 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นและกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 608-610)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ตำแหน่ง จำแนกเป็น
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครู
2. ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น
 - ต่ำกว่า 10 ปี
 - 10-15 ปี
 - มากกว่า 15 ปี
3. ขนาดของสถานศึกษา
 - ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121- 300 คน)
 - ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป)

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่
2. ด้านทักษะการบริหาร
3. ด้านความเป็นผู้นำ
4. ด้านบุคลิกภาพ
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์
6. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างในเชิงวิชาการทางการบริหารการศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
2. เกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการ ได้หลักและวิธีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ทางการบริหารงานพัฒนาบุคลากร (Staff Development) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการบริหารการศึกษา เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานและแนวทางในการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวางต่อไป
3. ได้แนวทางสำหรับการพัฒนาสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อนำไปใช้พัฒนาบุคลากรหรือนำไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - แบบสอบถามเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ
2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม ตามกรอบเนื้อหาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ภาษา และความถูกต้อง (IOC) นำมาวิเคราะห์โดยใช้หลักเกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ชุด นำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - ขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน
4. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t การทดสอบค่า F และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

1) ด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความคิดริเริ่มในการนำแนวคิด หลักการใหม่ ๆ มาใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ และนโยบายในการจัดการศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านทักษะการบริหาร อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และผู้บริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน 3) ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารใช้วิธีที่หลากหลายเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารนำเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่ มาใช้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสามารถสร้างความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน 5) ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมอบหมายงานตรงกับความรู้ความสามารถเหมาะสม และยุติธรรม และผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ สุจริต และเสียสละเพื่องานในหน้าที่ 6) ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี และผู้บริหารยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ดี ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและ

รายด้านแต่ละด้านคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

2.3 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดสถานศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านทักษะการบริหาร ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้มีการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถ เจตคติ ด้านการบริหารสำหรับผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารที่จะเข้าสู่ตำแหน่งต้องมีการสอบคัดเลือก เพื่อให้ได้คนที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และต้องผ่านเกณฑ์ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งในหลักสูตรประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการบริหารงาน ทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ในปัจจุบันผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่องค์กรใด

ก็ตามต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง จากผลที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ การแข่งขันที่ไร้พรมแดน ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นผู้บริหารจึงต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานในองค์กรได้ใช้เต็มศักยภาพของตนเอง โดยใช้มนุษยสัมพันธ์เพื่อให้บุคลากรทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งผู้บริหารต้องมีการพัฒนาตัวเองตลอดเวลา โดยการเข้าฝึกอบรม ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำความรู้ที่นำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งกานต์ มณีฉาย (2559: 67) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้
 - 1.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ผู้บริหารมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ผู้บริหารมีสุขภาพจิตที่ดี และผู้บริหารสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน อันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ผู้บริหารมีคุณธรรมในจิตใจ ผู้บริหารเป็นผู้มองโลกในแง่ดี และผู้บริหารมีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน อันดับสุดท้ายได้แก่ ผู้บริหารมีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน
 - 1.3 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน ผู้บริหารสามารถติดตามงานของผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดีอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน
 - 1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ผู้บริหารเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ผู้บริหารใส่ใจในรายละเอียดการทำงานของผู้ร่วมงานและผู้บริหารมีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน อันดับสุดท้ายได้แก่ ผู้บริหารรู้จักผ่อนหนัก ผ่อนเบา
 - 1.5 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเป็นที่รักและนับถือของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงที่ดี และผู้บริหารสามารถควบคุมทุกสถานการณ์ได้ อันดับสุดท้ายได้แก่ ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าตำแหน่งการปฏิบัติงานนั้นอยู่ในสายบังคับบัญชา ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นงานที่เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา เนื่องด้วยผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่บริหารงาน และต้องเป็นผู้นำทาง การศึกษาในสถานศึกษา ที่จะต้องแสดงออกมาตามเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ ส่วนหัวหน้า ฝ่ายบริหารสถานศึกษา จะเป็นผู้รับหน้าที่นำคำสั่งจากผู้บริหารสถานศึกษา ไปกระจายงานตามสายบังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรรัตน์ ดอกพิกุล (2559: 85) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้อำนวยการและครูต่างมีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารโดยกำหนดแผนงานและโครงการใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และก้าวทันต่อวิทยาการใหม่ ๆ ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี รับฟังความคิดเห็น

และส่งเสริมให้โอกาสทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ให้เกียรติ และความเป็นกันเองแก่ผู้ร่วมงาน ด้วยความจริงใจ ให้กำลังใจและยอมรับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีเหตุผล และยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภมาส วิษัณนาม (2560: 74) ได้ทำการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 333 คน ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดสถานศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งจากวิทยากรภายในและภายนอกมีการติดตาม นิเทศ การสร้างขวัญ และกำลังใจให้แก่ข้าราชการครูโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยกำหนดหลักสูตรการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา การพิจารณาความดีความชอบ และเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม การพัฒนาบุคลากรตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลานนา รังงาม (2562: 69) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี และด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก

ไม่มีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ และด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมเรื่องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความกระตือรือร้นในการทำงาน และผู้บริหารควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อย
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน การปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม ประพฤติตนให้น่าเลื่อมใส ศรัทธา โดยการจัดให้มีการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ตามสถานที่เหมาะสม
3. ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ผู้บริหารควรส่งเสริมเรื่องการรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้นำที่ดี เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองและโลก โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องใหม่ ๆ ในโรงเรียน
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรส่งเสริมการรู้จักผ่อนหนัก ผ่อนเบา ยกย่องให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียมกัน และพูดจาสุภาพกับทุกคน
5. ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรส่งเสริมความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีความสามารถในการพุดจูงใจให้เพื่อนร่วมงานคล้อยตามได้ สามารถสร้างทีมงานที่ดีได้
6. ด้านทักษะการบริหาร ผู้บริหารควรส่งเสริมในการอบรมพัฒนาการใช้ทักษะในการบริหารในลักษณะของทักษะต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิธีการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับประสิทธิภาพและคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- รุ่งกานต์ มณีฉาย. (2559). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลานนา รักงาม. (2562). **การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2555). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภมาส วิสัยนาม. (2560). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). **108 คู่มือ 2 ปัญหาปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2541). **จากรามเกียรติสู่การประเมิน**. กรุงเทพฯ: ปาริชาติเครื่องเขียน.
- อุไรรัตน์ ดอกพิกุล. (2559). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement.**